

IATUL

International Association of Technological University Libraries

*Ένας διεθνής οργανισμός με σημαντική συμβολή
στην πρακτική των σύγχρονων βιβλιοθηκών.*

ΜΑΡΙΑ ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗ • ΗΡΩ ΤΖΟΡΜΠΑΤΖΑΚΗ

Σύντομη ιστορία και στόχοι

Η Διεθνής Ένωση Τεχνολογικών Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών (IATUL), ιδρύθηκε στο Düsseldorf της Γερμανίας τον Μάιο του 1955, ως ένα σημείο αναφοράς για την ανταλλαγή ιδεών σχετικά με την βιβλιοθηκονομία και πώς αυτή εφαρμόζεται στις βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης των τεχνολογικών ιδρυμάτων ανά τον κόσμο.

Αποτελεί έναν διεθνή, μη κυβερνητικό, μη κερδοσκοπικό οργανισμό των συνεργαζομένων βιβλιοθηκών / υπηρεσιών πληροφόρησης, οι οποίες εκπροσωπούνται από τους Διευθυντές ή τα ανώτατα στελέχη τους.

Αποτελεί παράδειγμα ανάπτυξης ενός άτυπου διεθνούς δικτύου ομοειδών βιβλιοθηκών / υπηρεσιών πληροφόρησης, οι οποίες μοιράζονται το ίδιο υψηλό επίπεδο επαγγελματικής εμπειρίας και προσφέρουν ομοειδείς υπηρεσίες στους χρήστες τους. Πολλές βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης - μέλη της IATUL,

παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες όχι μόνο στους φοιτητές, καθηγητές και ερευνητές των Ιδρυμάτων στα οποία ανήκουν, αλλά και σε εθνικούς οργανισμούς και ερευνητικά ιδρύματα.

Ο κύριος στόχος της, ένα κοινό σημείο αναφοράς για την ανταλλαγή ιδεών σε τρέχοντα θέματα κοινού ενδιαφέροντος, έχει διευρυνθεί από την αρχή της ίδρυσής της για να συμπεριλάβει και την ανάληψη συγκεκριμένων συνεργατικών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, γεγονός που έχει αποτυπωθεί και στα κοινά ανταγωνιστικά προγράμματα που έχουν αναλάβει μέλη της.

Αυτός είναι άλλωστε ο λόγος που η IATUL είναι μέλος σε διεθνείς οργανισμούς όπως η IFLA και το ICSTI που ειδικεύση του είναι η επιστημονική και τεχνολογική πληροφόρηση.

Υπηρεσίες

Οι υπηρεσίες που η IATUL προσφέρει στα μέλη της είναι:

- Ένα δίκτυο επαφών ανά τον κόσμο,
- Συνδρομή στο ενημερωτικό δελτίο της (IATUL news),
- Συνδρομή στο What's New e-Bulletin, υπηρεσία ενημέρωσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για γεγονότα και πηγές των βιβλιοθηκών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,
- Έκπτωση στο κόστος εγγραφής παρακολούθησης του ετήσιου συνεδρίου της,
- Έκπτωση στο κόστος εγγραφής, παρακολούθησης του ετήσιου συνεδρίου της IFLA,
- Αντίτυπο των πρακτικών των ετήσιων συνεδρίων σε μορφή CD-ROM,
- Πρόσβαση στην λίστα συζήτησης της (IATUL Discussion List),
- Συμμετοχή στις δραστηριότητες και στα οφέλη της κοινοπραξίας.

Διοίκηση – καταστατικό

Η IATUL διοικείται από ένα Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τον πρόεδρο, δύο αντιπροέδρους, έναν γραμματέα, έναν ταμία, τον απερχόμενο πρόεδρο και 3 μέλη. Τα μέλη του εκλέγονται από τα ordinary και associate μέλη της. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής για άλλα 3 χρόνια, ενώ ο απερχόμενος πρόεδρος είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μόνο για ένα χρόνο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και καθορίζει την ευρύτερη πολιτική της Ένωσης, ενώ θέματα που απαιτούν άμεση επίλυση δύνανται να ανατεθούν σε τριμελές συμβούλιο (executive board) ή σε Επιτροπές (Standing Committees) αποτελούμενες από εκπροσώπους όλων των

κατηγοριών.

Περιφερειακά Παραρτήματα είναι δυνατόν να συσταθούν σε διαφορετικά σημεία του κόσμου, με δικό τους συμβούλιο, εκδόσεις και δραστηριότητες. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων των Περιφερειακών Συμβουλίων καθώς και εκθέσεις των δραστηριοτήτων τους θα πρέπει να κοινοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το καταστατικό της και όπως ισχύει σήμερα, σκοπός της IATUL είναι η προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στα μέλη της.

Η τελευταία αναθεώρηση του καταστατικού έγινε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Μάιο του 1999, στο αντίστοιχο συνέδριο που οργανώθηκε από την Βιβλιοθήκη του Πολυτεχνείου Κρήτης στα Χανιά.

<http://www.iatul.org/conference/previous.html>.

Μέλη της IATUL μπορούν να γίνουν βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης ιδρυμάτων ή άτομα που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Ordinary membership: για βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης ιδρυμάτων τα οποία προσφέρουν τίτλους σπουδών σε επίπεδο Master ή Διδακτορικού και αφορούν τους θεματικούς τομείς της μηχανικής, επιστημών ή τεχνολογίας.

2. Associate membership: για βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες διατίθενται να υποστηρίξουν τους σκοπούς και στόχους της IATUL. Τα μέλη των δύο παραπάνω κατηγοριών υποχρεούνται στην καταβολή της συνδρομής, έχουν δικαίωμα ψήφου, και τα ίδια δικαι-

ώματα και υποχρεώσεις.

3. Sustaining membership: για εμπορικούς οργανισμούς, μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι διατίθενται να υποστηρίξουν τους σκοπούς και στόχους της IATUL. Τα μέλη της συγκεκριμένης κατηγορίας εξετάζονται ετησίως από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους και για το αν θα πληρώνουν την ετήσια συνδρομή ή όχι.

4. Honorary membership: για άτομα που σύμφωνα με το Διοικητικό Συμβούλιο έχουν διακριθεί στην IATUL ή σε άλλες διεθνείς οργανώσεις της επιστήμης της Βιβλιοθηκονομίας.

Η αίτηση εγγραφής μέλους στην IATUL διατίθεται online στην διεύθυνση <http://www.iatul.org/membership/index.html> ή επικοινωνώντας με την Γραμματέα Dr. Sinikka Koskiala στο e-mail: Sinikka.Koskiala@hut.fi

Επίσημη γλώσσα είναι η αγγλική

Μέλη

Οι βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης και οργανισμοί που είναι ήδη μέλη της IATUL προέρχονται από όλες τις χώρες του κόσμου. Ο διεθνής προσανατολισμός της είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών που εφαρμόζονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεθνώς. Αυτός είναι και ο σκοπός που υπηρετεί το ετήσιο συνέδριό της.

Μέχρι σήμερα, η IATUL αριθμεί 223 μέλη προερχόμενα από 40 χώρες.

Στην Ελλάδα μέλη της είναι η Βιβλιοθήκη του Πολυτεχνείου Κρήτης και η Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης

του Πανεπιστημίου Πατρών.

Κοινοπραξία IATUL

Στην συνάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου της IATUL που έλαβε χώρα στο Brisbane της Αυστραλίας το 2000, έγινε αποδεκτή η προσφορά της CHEST να διαπραγματευτεί συμφωνίες κοινοπραξιών, εκ μέρους της IATUL, με προμηθευτές για σύνολα βάσεων δεδομένων όπως υπηρεσίες Περιλήψεων και Ευρετηρίασης (Abstracting & Indexing Services), δεδομένα χαρτών, εικόνων και πλήρες κείμενο υλικού από βιβλία και περιοδικά. Επιπλέον, η CHEST πρόσφερε στα μέλη της IATUL την δυνατότητα να κάνουν χρήση των συμφωνιών για λογισμικά και πακέτα μαθημάτων που έχει ήδη υπογράψει η ίδια.

Η CHEST είναι οργανισμός με έδρα του την Αγγλία, με 12ετή εμπειρία στις διαπραγματεύσεις με εκδότες, έχοντας επιτύχει σημαντικές εκπτώσεις για κοινοπραξίες στην Αγγλία, Ιρλανδία και Σκανδιναβία.

Η CHEST, εκ μέρους της IATUL, θα διαπραγματευτεί, υπογράφει, διευθύνει τα συμβόλαια συμφωνιών καθ'όλη την διάρκειά τους, συλλέγοντας τις συνδρομές και εξοφλώντας τους προμηθευτές, έναντι κάποιου κόστους διαχείρισης. Τα μέλη της IATUL έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν να γίνουν συνδρομητές ή όχι σε κάποια συμφωνία.

Τυπικά τα συμβόλαια έχουν 5ετή διάρκεια, αλλά τα ιδρύματα-μέλη της IATUL μπορούν οποιαδήποτε στιγμή να εγγραφούν με μόνη δέσμευση να παραμείνουν μέχρι το τέλος της συμφωνίας. Τα συμβόλαια έχουν συγκεκριμένους όρους, παραχωρείται η χρήση των συμφωνηθέν-

ντων σε όλο το προσωπικό και τους φοιτητές των ιδρυμάτων-μελών και οι τιμές οι οποίες επιτυγχάνονται είναι ίδιες έως το τέλος του συμβολαίου.

Η CHEST ελπίζει ότι πολλά από τα τρέχοντα συμβόλαιά της μπορούν να επεκταθούν για να συμπεριλάβουν τα μέλη της IATUL, αλλά δεν μπορεί να το εγγυηθεί. Όταν η CHEST διαπραγματεύεται νέες συμφωνίες θα προσπαθεί πάντα να συμπεριλαμβάνει τα μέλη της IATUL, αλλά και πάλι δεν υπάρχει δυνατότητα για κάποια εγγύηση. Επίσης, η CHEST μπορεί να διαπραγματευτεί συμβόλαια ειδικά για χάρη των μελών της IATUL εφόσον υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός μελών που ενδιαφέρονται.

Πολλές βιβλιοθήκες / υπηρεσίες πληροφόρησης - μέλη της IATUL, είναι ήδη μέλη σε κάποια κοινοπραξία σε τοπικό ή / και εθνικό επίπεδο. Κάποια όμως μέλη ίσως δεν συμμετέχουν σε τέτοιες κοινοπραξίες. Δίνεται λοιπόν η ευκαιρία, ειδικά γι'αυτά τα μέλη, μέσω της IATUL να απολαμβάνουν τα πλεονεκτήματα της CHEST. Το Διοικητικό Συμβούλιο της IATUL ελπίζει ότι θα αυξήσει έτσι το ενδιαφέρον για εγγραφή στην Ένωση με φυσική συνέπεια την ενδυνάμωσή της.

Περισσότερες πληροφορίες για την CHEST, η οποία είναι υπηρεσία της EDUSERV (μιας μη κερδοσκοπικής εταιρείας για την εξυπηρέτηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Αγγλίας) μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω διευθύνσεις στο Internet:

- www.chest.ac.uk
- www.eduserv.ac.uk

Συνέδρια

Το 23ο Διεθνές Συνέδριο θα λάβει χώρα στο Κάνσας του Μιζούρι, από 2-6 Ιουνίου 2002. Η διοργάνωσή του θα γίνει από κοινού από την Linda Hall Library of Science Engineering and Technology και το Πανεπιστήμιο του Missouri και το θέμα του είναι "Συνεταιρισμοί, κοινοπραξίες και υπηρεσίες βιβλιοθηκών στο 21ο αιώνα".

Η μεγάλη έκπληξη του Συνεδρίου είναι ότι θα επιδοτηθούν τουλάχιστον δέκα (10) άτομα με το ποσό των \$500, εφόσον λαμβάνουν πρώτη φορά μέρος σε Συνέδριο της IATUL και δεν προέρχονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά. Αν και θα πρέπει η Βιβλιοθήκη του αιτούντα να είναι μέλος της IATUL, δεν υπάρχει δέσμευση να είναι τρέχον μέλος για να αιτηθεί για την επιδότηση.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το 23ο Διεθνές Συνέδριο μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω διευθύνσεις:

- www.iatul.org
- www.lindahall.org/iatul2002/

ενώ τα πρακτικά των προηγούμενων συνεδρίων βρίσκονται στην ιστοσελίδα του οργανισμού.

Πληροφοριακά αναφέρουμε ότι τα επόμενα συνέδρια θα λάβουν χώρα, στο Heriot-Watt University στο Εδιμβούργο της Σκωτίας, το 2003 και στο Crakow University of Technology στην Κρακοβία της Πολωνίας, το 2004.

Η Μαρία Νταουντάκη και η Ηρώ Τζορμπατζάκη, είναι Βιβλιοθηκονόμοι στο Πολυτεχνείο Κρήτης